FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 40556
Nom: Pràcticum: Especialitat de dibuix
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 10
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Indefinida (Actes individuals)

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Practicum: Especialitat de dibuix	OPTATIVA

COORDINACIÓ

RAMON CAMPS RICARD

RESUM

El *Pràcticum* de l'especialitat és una matèria que pretén proporcionar a l'estudiant el contacte amb la realitat escolar, afavorint processos de presa de decisions en situacions d'ensenyament i d'aprenentatge, així com afavorir l'adquisició d'habilitats socials i d'intervenció educativa amb l'objetiu que puga respondre amb eficàcia a qüestions i problemàtiques essencials en el desempenyorament docent. Al larg del seu procés de desenvolupament se diferencian dues parts fonamentals. Una part adreçada a l'observació crítica de la realitat educativa i l'atra adreçada bàsicament cap a l'experimentació de pràctiques docente d'aula. És en la segona part on l'estudiant ha de disenyar, desenvolupar i avaluar processos d'ensenyament i d'aprenentatge propis de la seua especialitat. Els objetius generals del *Prácticum* com a matèria són els següents.

- Observar y analitzar de forma crítica el context escolar.
- Comprendre la normativa, funcionament i organització del centre escolar.
- Desemvolupar la col·laboració amb els profesionals dels centres de pràctiques.
- Disenyar, desenvolupar i avaluar les intervencions didàctiques a l'aula.
- Reflexionar de forma crítica sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la qualitat de la pràctica docent.
- Relacionar els coneixements teòrics-pràctics amb les experiènciaes del *Pràcticum*.
- Analitzar y valorar les experiencies observades en els centres de pràctiques.

- Comprendre el rol professional del professor.
- Saber utilitzar amb criteris les TIC y els diferents materials per a l'ensenyament.
- Adquirir habilitates socials i competències d'intervenció educativa per a desempenyorar amb qualitat la funció docent.

Com en totes les assignatures del màster, es treballarà la capacitat per a prevenir, detectar i actuar davant les violències sexuals en l'àmbit educatiu, d'acord amb la Llei Orgànica 10/2022. A més, aquesta assignatura contribueix al desenvolupament dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), especialment en relació amb l'educació de qualitat (ODS 4), la igualtat de gènere (ODS 5) i la reducció de les desigualtats (ODS 10), promovent una formació docent compromesa amb la inclusió i l'equitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

Obligació de cursar simultàniament l'assignatura	40493 - Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat 40494 - Processos i contextos educatius 40495 - Societat, família i educació 40499 - Complements per a la formació disciplinària en l'especialitat de dibuix 40500 - Aprenentatge i ensenyament del dibuix 40501 - Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en l'especialitat de dibuix

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Acomplir els requisits establerts per al Màster de Professor/a d'Educació Secundària quant a l'accés a l'especialitat de Dibuix.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.

Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.

Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva

d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat de l'alumnat.

Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.

Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.

Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.

Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.

Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible

Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Dominar estratègies i procediments d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'avaluació dels processos d'ensenyament.

Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.

Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col · laboració amb altres docents i professionals del centre.

Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o una oportunitat per a ser originals en el desenrotllament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'un mode que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Saber comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'un mode clar i sense ambigüitats

Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Metodologia per a l'observació l'anàlisi de la realitat docent.

L'observació participant al centre de pràctiques: objectiu i utilitat per a la tasca docent, variables que permet analitzar.
Tècniques d'observació i recollida d'informació: diaris de classe, anecdotaris, llistes de control, escales d'estimació, registres de conducta, qüestionaris, entrevistes, etc.
Fonts de documentació disponibles als centres de pràctiques.
Mètodes per a l'anàlisi i la interpretació de la informació recollida.

2. Coneixement del centre educatiu de pràctiques.

La relació entre el centre educatiu de pràctiques i l'entorn: context físic, socioeconòmic, cultural i lingüístic
Estructura i organització del centre educatiu
La coordinació i cooperació entre docents
El projecte lingüístic de centre
Les relacions del centre educatiu amb la família, els serveis educatius externs (serveis psicopedagògics, centres d'assessorament d'ensenyants, etc.) i serveis comunitaris (biblioteques, museus, etc.).
El centre educatiu i l'administració educativa: marc legislatiu de referència
Òrgans de coordinació docent

Adequació del marc curricular a la realitat educativa: objectius, competències i continguts
Programes d'educació bilingüe/trilingüe
Criteris metodològics generals
Criteris davaluació dels processos daprenentatge de l'alumnat i criteris de promoció
Tractament de la diversitat en el marc del currículum ordinari
Tractament de la multiculturalitat i de la coeducació
Organització de l'orientació educativa i del pla dacció tutorial

3. La planificació educativa del centre i de l'especialitat.

Adequació del marc curricular a la realitat educativa: objectius, competències i continguts
Programes d'educació bilingüe/trilingüe
Criteris metodològics generals
Criteris davaluació dels processos daprenentatge de l'alumnat i criteris de promoció Adaptacions curriculars

4. La pràctica docent observada a l'aula.

Avaluació dels processos d'ensenyament, la pràctica docent i la feina de l'equip educatiu
Programació d'aula i relació amb els cicles i les etapes
Característiques del grup classe. La interacció a l'aula La tutoria.

5. La intervenció docent dels estudiants durant les pràctiques.

Metodologia d'ensenyament i aprenentatge, amb una atenció especial als processos d'avaluació.
Processos d'innovació i millora de la docència
Els recursos i els materials utilitzats
Les activitats complementàries i extraescolars
Disseny, posada en pràctica i avaluació d'intervencions educatives a l'aula.

6. Valoració crítica dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge.

Anàlisi de resultats i propostes de millora per a processos futurs d'ensenyament i d'aprenentatge.
La pràctica docent observada a l'aula
La intervenció docent dels/les estudiants en pràctiques

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència al centre de pràctiques	200,00
Assistència a activitats complementàries	10,00
Seguiment i tutorització de les pràctiques	10,00
Total hores	**220,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Estudi i treball autònom	10,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	20,00

Total hores	**30,00**

METODOLOGIA DOCENT

En la primera fase del *Pràcticum* les tasques dels estudiants es centraran en l'observació de la realitat educativa en el centre; així com en conèixer i en analitzar l'actuación del tutor assignat en diferents grups i nivells. En la segona fase del *Pràcticum* les tasques dels estudiants seran d'intervenció a l'aula amb diferents graus de responsabilitat i sota la supervisió del seu tutor/a en el centre educatiu.

Els estudiants en pràctiques hauran de participar en les reunions dels equips educatius dels què forme part i col·laborar en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. Tanmateix hauran d'assistir a totes les reunions i activitats hi organitzades per a poder conèixer profonament la realitat educativa del centre educatiu.

Els estudiants comptaran amb l'asesorament de tutor/a de la universitat. Les tutories programades podran ser individuals i/o grupals. Així mateix, les tutories també podran orientar els estudiants al llarg del procés d'investigació relacionat amb el *Treball de Fi de Màster*.

La realització de l'informe de pràctiques per part dels estudiants podrà donar lloc a la posada en comú de les seues experiències i reflexions. L'objectiu principal és compartir les diferents situacions viscudes pels estudiants, contrastar idees i aprendre conjuntament.

AVALUACIÓ

La responsabilitat final de la qualificació dels estudiants en la matèria de les Pràctiques externes li correspon als tutors de la universitat. En la qualificació final de l'estudiant en la matèria de les Pràctiques externes es tindrà en compte:

1. El seguiment de les pràctiques pel tutor del centre, en la qual es consideren l'assistència i puntualitat, l'interès, compromís i compliment en les diferents tasques o activitats planificades i l'adquisició dels objectius i competències assenyalats en la Guia Acadèmica de les Pràctiques externes. (50% de la nota total)

2. La memòria de pràctiques pel tutor de la universitat. Dins d'aquesta qualificació, s'avaluarà:

- L'Informe de pràctiques que l'estudiant lliurarà, en el termini establit, al tutor o tutora de la universitat, d'acord amb les característiques prèviament establides en el reglament de pràctiques externes curriculars del Màster en professorat d'educació secundària. (30% de la nota total).

- Totes les reunions de seguiment amb el tutor de la universitat, tant individuals, com de grup (Entre el 10% i el 20% de la nota total)

- Qualsevol altra proposta formativa realitzada pel tutor de la universitat. (Fins al 10% de la nota total).

Aquests percentatges permetran a l'alumnat obtenir el 100% de la qualificació de l'assignatura. D'acord amb la normativa vigent en la Universitat de València sobre qualificacions dels programes de postgrau, la qualificació de l'assignatura Pràctiques externes es realitza en la mateixa escala que en qualsevol altra assignatura del màster: suspens (de 0'0 a 4'9), aprovat (de 5'0 a 6'9), notable (de 7'0 a 8'9), excel·lent (de 9'0 a 10'0) o matrícula d'honor.

En el supòsit que la qualificació final en la primera convocatòria del curs acadèmic siga de "suspens", el tutor de la universitat especificarà si aquesta qualificació és deguda a:

- No haver superat els requisits mínims de presencialitat en la realització de les pràctiques. En aquest cas, no serà possible la recuperació en la segona convocatòria del curs acadèmic i l'estudiant haurà de matricular-se de nou de les Pràctiques externes en el curs acadèmic següent. La qualificació en la segona convocatòria serà NP (no presentat).
- La realització inadequada o insuficient de l'informe final de les Pràctiques externes. Si la realització de las pràctiques al centre ha estat suficient, l'estudiant podrà presentar un nou informe final al seu tutor de la universitat perquè siga qualificat en la segona convocatòria del curs acadèmic.

Les úniques activitats recuperables en segona convocatòria seran les relatives a la memòria de pràctiques. La resta de situacions requerirà una nova matrícula del període de pràctiques. Plagiar en l'Informe de pràctiques comporta la qualificació de zero i una possible obertura d'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf aliè, la font del qual no apareix esmentada com a referència. Les Matrícules d'Honor s'atorgaran per especialitats i per grups, seguint la normativa de la Universitat de València.

L'alumnat farà un ús honest de la intel·ligència artificial, d'acord amb el que s'indica en la Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació de la Universitat de València a la Facultat de Magisteri (https://www.uv.es/magisdire/Calidad/Guia_actuacio_IA_UV_FFP.pdf). El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València. En qualsevol cas, s'aplicarà la normativa d'avaluació i qualificació vigent de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern de 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

El professorat reservarà un temps en les últimes sessions presencials de l'assignatura per al compliment, per part de l'estudiantat, de les enquestes institucionals d'avaluació de la docència.

BIBLIOGRAFIA

- Agirre, I. (2005). Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética. Barcelona: Octaedro.
- Angrosino, M. (2012). La recogida de datos en el campo. En Etnografía y observación participante en investigación cualitativa (58-79). Madrid: Morata.
- Banks, M. (2010). Métodos visuales e investigación de campo. En Los datos visuales en investigación cualitativa (83-150). Madrid: Morata.
- Huerta, R. & Alonso, A. (ed.) (2016). Nous entorns d'aprenentatge per a les arts i la cultura. València: Tirant llibres.
- Goetz, J. P., y Lecompte, M. D. (1988). Características y orígenes de la etnografía educativa. En Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa (27-56). Madrid: Morata.
- Huerta, R. (2016). Transeducar. Arte, docencia y derechos LGTB. Madrid-Barcelona: Egales.
- Huerta, R. (2015). La ciudad y sus docentes. Miradas desde el arte y la educación. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- Huerta, R. & de la Calle, R. (ed.) (2013). Patrimonios Migrantes. Valencia: Publicacions de la Universitat de València.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2015). Educación artística y diversidad sexual. Valencia: Servicio Publicaciones de la Unviersidad de Valencia.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2017). Entornos informales para educar en artes. Valencia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Valencia.
- Stake, R. E. (2005). Harper School. En Investigación con estudio de casos (117-143). Madrid: Morata.
- Stake, R. E. (2005). Redacción del informe. En Investigación con estudio de casos (105-113). Madrid: Morata.
- Wilcox, K. (1982). La etnografía como una metodología y su aplicación al estudio de la escuela: una revisión. En H. M. Velasco, F. J. García y A. Díaz (Eds.) (2005). Lecturas de antropología para educadores. El ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar (95-126). Madrid: Trotta.
- Reglament de Pràctiques Externes Curriculars del Màster en Professorat d'Educació Secundària. Universitat de València. https://www.uv.es/msecundaria/PRACTIQUES/Reglament_practiques_externes_curriculars.pdf